

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ**

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

**Матеріали
XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

26 березня 2020 року

Одеса
ОДУВС
2020

УДК 351.74
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демокра-
Р68 тичної правової держави: матеріали XII міжнар. наук.-практ.
інтернет-конф., м. Одеса, 26 березня 2020 р. Одеса: ОДУВС,
2020. 268 с.
УДК 351.74

Фархадов Р. В.,
*Факультет підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності ОДУВС*
*Науковий керівник: Плужнік О. І., к.ю.н., доцент,
професор кафедри кримінального права та кримінології*

ЗЛОЧИННІСТЬ 90-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ В УКРАЇНІ

Багатьом українцям період 90-х років запам'ятався на довго не в позитивних барвах. У більшості він асоціюється з повним економічним крахом, стрімким падінням економіки після розвалу СРСР та намаганнями її стабілізувати. Також цей період увійшов в історію України, як «криваві бандитські 90-ті». Але така картина звісно ж була не тільки в Україні. Значна тенденція злочинності поширювалась на всіх просторах колишнього СРСР, зокрема і в Росії та країнах Кавказу.

За цей період правоохоронці та законодавці України шукали детермінанти, які призводили до появи злочинних груп та злочинних організацій. Причини були очевидні, але більшість проблем того періоду просто не могли усунути через великий вплив злочинності навіть в колах влади. Так вчені вважають такі найсуттєвіші причини появи масової організованої злочинності в Україні, як «масове зубожіння населення, втрата заощаджень в Ощадбанку СРСР, злочинна приватизація, зрощування бізнесу, криміналітету та влади в умовах олігархічного напівавторитарного режиму Л.Кучми, які створили надзвичайно сприятливе підґрунтя для зростання злочинності в усіх її формах та проявах» [1, с. 11]. Також окремо можна виділити причину, яка пов'язана з неготовністю населення країн колишнього СРСР до різкої зміни вектору в усіх сферах суспільного життя та розірвання усіх економічних зв'язків з іншими республіками.

До вчинення злочинів того періоду залучалися не тільки вже укоріненні в кримінальній справі особи, але й звичайні громадяни, державні службовці та навіть співробітники правоохоронних органів і військові. Проблеми з заробітною платою, зростання безробіття, спричиняло до вчинення мародерства на підприємствах починаючи з низів закінчуючи керівництвом. Люди грабували та виносили усю продукцію та обладнання, а керівництво через несприятливі економічні умови робило все, щоб виручити з активів підприємства останні гроші, з метою задоволення своїх матеріальних потреб. Мародерство доходило навіть до силових структур. Так через наявність в Україні могутніх чисельних збройних сил та великої кількості арсеналу, який залишився у спадок від СРСР, призвів до неможливості утримувати Україні таку могутню армію. Це призвело до масштабного продажу, як законним так і незаконним шляхом зброї на міжнародний ринок. Найпершими це почала робити «українська мафія». Так «у період з 1992 по 1998 роки з військових складів в Україні зникло озброєнь на суму близько 32 млрд. доларів США, які після того поступали на службу в країнах Західної Африки й Центральної Азії. Імовірно, українські злочинні організації також займалися контрабандою зброї в постраждалі від воєн країни, такі як Афганістан» [2]. Тоді українська мафія посідала одне з лідируючих місць в продажі зброї. Але розкраданням війська відмітилися не тільки злочинні організації, а й українська влада. І досі в політиці йдуть суперечки про притягнення до відповідальності більшості посадовців того часу, які були причетні до розкрадання військового арсеналу.

Одними з розповсюджених злочинів того періоду були крадіжки та грабіжництва, особливо квартирні крадіжки. Дане розповсюдження цих злочинів було пов'язано з поширенням наркоманії серед тодішньої молоді. Через нестачу грошей на придбання наркотичних засобів, люди вдавалися до протиправних дій. А через бездіяльність і в більшості випадках участі самих правоохоронців у розповсюдженні наркотичних засобів та їх «кришевання», процес боротьби з даним видом злочинів та з наркотиками навіть не зрушувався з місця.

З часом розповсюдились злочини проти бізнесменів, які на той час намагалися заробляти не малі гроші. Будь-який чесний бізнес, одразу закривався або переходив під бік впливових в вузьких колах осіб, так званих «кримінальних авторитетів». Негативний вплив банд на тодішній бізнес та великі підприємства був

дуже суттєвим для економіки країни і в деяких випадках слугував важелем тиску на владні органи. Поява великої кількості банд, призводило до поділу території впливу, через що траплялися збройні сутички між авторитетними колами кримінального світу.

Поступова стабілізація економіки та повного становища в країні і запобігання дефолту у кінці 90-х на початку 2000-х врятувало країну від повного краху та анархії. З часом почалась масштабна боротьба зі злочинними організаціями та групами, почав суттєво знижуватися вплив на бізнес з боку криміналітету. Таке зниження злочинності пов'язують з відходом більшості кримінальних авторитетів від злочинної діяльності. Але навіть зараз ми відчуваємо наслідки того періоду, як у політиці так і в інших сферах суспільного життя. Звісно ж злочинність вона нікуди не зникла, але різниця між злочинністю 90-х та теперішнього періоду є доволі суттєва, і закладається вже у менших масштабах прояву активності і впливу на органи державної влади, хоча такий вплив не виключається та він присутній і досі

Більшість сучасних подій в нашій країні дуже сильно лякають людей, адже в них наявний страх на психологічному рівні повернення 90-х. З метою запобігання подій того часу потрібна загальна гармонія та стабільність між усіма сферами суспільного життя держави, сприяння їхньому вдосконаленню та проведення активної боротьби з кримінальними та адміністративними правопорушеннями й попереднім їх запобіганням.

Література

1. Медицький І.Б. Вплив соціальних факторів на злочинність в умовах становлення незалежної Української держави: автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право/ І.Медицький; Київ. нац. Ун-т внутр. справ.-К., 2007.-20 с.
2. OrganizedCrime. Books. Google.be. Процитовано 17 January 2015.

Бєну І. В. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ДИТИНСТВА В УКРАЇНІ.....	214
Болтянська А. В., Плужник О. І. ДЕТЕРМІНАНТИ КІБЕЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ.....	215
Витяганець О. І. ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО.....	216
Воронцов А. В. ЗЛОЧИННІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ: ОСНОВНІ ШЛЯХИ ТА ЗАСОБИ ЗАПОБІГАННЯ.....	218
Говорова Г. В. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЕКОЛОГІЇ.....	220
Грищенко О. А. ДЕЯКІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРЕСИВНОЇ СИСТЕМИ ВИКОНАННЯ ТА ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ В ІНСТИТУТАХ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	221
Даніч М. А., Плужник О. І. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОЛИВОСТІ ЗЛОЧИНЦЯ, ЯКИЙ МАЄ СЕКСУАЛЬНІ ВІДХИЛЕННЯ ДО ДІТЕЙ.....	222
Калянова О. Д. ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ НАУКОВИХ ЗНАНЬ У ФОРМУВАННІ БЛОКУ ДОКАЗОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ХОДІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ..	223
Ковальова О., Усатя Г. ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ СУДОВО-БАЛІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.....	225
Козловський В. Г. ОПРЕДЕЛЕНИЕ КРИТЕРИЕВ РАЗГРАНИЧЕНИЯ НАХОДКИ ОТ КРАЖИ И ПРИСВОЕНИЯ НАЙДЕННОЙ ВЕЩИ.....	227
Конопельський В. Я. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ВІД ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....	229
Кулик Л. М., Ребрик О. О. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ, ЯКИЙ ВЧИНЮЄ НАСИЛЬНИЦЬКІ ЗЛОЧИНИ.....	232
Кулик Л. М., Шульгіна М. А. ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ВЧИНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІМИ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ МОРАЛЬНОСТІ.....	234
Марченко О. А. РОЛЬ СЛІДЧОГО У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ЗАКОНОДАВЧІ ПРОГАЛИНИ.....	235
Меркулова В. О. ВИЗНАЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗМІСТУ ТА СУТНОСТІ СИСТЕМНОГО МЕТОДУ ТАКОГО СТИМУЛЮЮЧОГО МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ІНСТИТУТУ, ЯК ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	237
Поліщук Д. Г. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ФАЛЬСИФІКАЦІЮ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.....	239
Резніченко Г. С. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ДО ЖІНОК, ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ, МОЖЛИВОСТІ ПРОЖИВАННЯ ЗА МЕЖАМИ ВИПРАВНОЇ КОЛОНІЇ.....	240
Романюк М. М. ТИПОЛОГІЯ ОСОБИ, ЗДАТНОЇ ВЧИНЯТИ СЕРІЙНІ ВБИВСТВА.....	242
Русавський В. О. ЩОДО КРИМІНАЛІЗАЦІЇ НАКЛЕПУ.....	244
Скиба В. Ю. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....	245
Старинець Є. А. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ (ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ): ДЕЯКІ ЗАКОНОДАВЧІ ПРОБЛЕМИ.....	248
Топали Ю. В. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	249
Фархадов Р. В. ЗЛОЧИННІСТЬ 90-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ В УКРАЇНІ.....	251